

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **S.**, IČO: X., zast. JUDr. R., proti žalovanému **S.**, IČO: X., zapísanému v obchodnom registri Krajského súdu v Ostrave, v odd. C, v. č. 23082, zast. JUDr. P., o zaplatenie 24 066,94 EUR s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 29. januára 2007 č. k. 2Cbop 1/2006-78, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 29. januára 2007 č. k. 2Cop 1/2006-78 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** Krajskému súdu v Trenčíne na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Trenčíne rozsudkom zo dňa 29.1.2007 č. k. 2Cbop 1/2006-78 žalobu zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Uviedol, že z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že medzi účastníkmi došlo k uzavretiu zmluvy o preprave v zmysle Dohovoru CMR a nie k uzavretiu zasielateľskej zmluvy podľa ust. § 601 a nasl. Obch. zák., ako to uvádza žalobca. Žalobca si u žalovaného objednal prepravu tovaru, pričom miesto prevzatia zásielky a miesto jej dodania podľa zmluvy, ležalo vo dvoch rôznych štátoch (Nemecko a Slovensko), pričom Slovenská republika je zmluvným štátom Dohovoru. Pokiaľ ide o skutočnosť, že na prepravnej zmluve je ako dopravca uvedený J., súd mal za to, že žalovaný ako zmluvná strana zmluvy o preprave, ktorú uzavrel so žalobcom, mohol prepravu tovaru vykonať aj prostredníctvom inej osoby, za ktorú však v zmysle Dohovoru CMR (čl. 3) zodpovedá. Podľa čl. 32 ods. 1 písm. b/ Dohovoru CMR premlčacia lehota nároku žalobcu (jeden rok) začala plynúť tridsiatym dňom po uplynutí dohodnutej dodacej lehoty. V zmysle prepravnej zmluvy uzavretej medzi účastníkmi dňa

18.2.2004 sa vykládka tovaru mala uskutočniť dňa 23.2.2004 v Prievidzi, v areáli žalobcu. Z toho vyplýva, že premlčacia lehota nároku žalobcu začala plynúť dňom 24.3.2004 a uplynula dňom 25.3.2005. Žalobca podal žalobu na súde až dňa 12.10.2005. Z obsahu spisu je zrejmé, že žalobca u žalovaného nepodal písomnú reklamáciu, týkajúcu sa stratenej zásielky tak, ako to predpokladá Dohovor CMR, žalovanému vystavil a zaslal len viaceré faktúry a upomienky na zaplatenie žalovanej sumy. Keďže predložiť dôkaz o reklamacii patrí žalobcovi a žalobca toto nepreukázal, súd mal za to, že plynutie premlčacej doby nebolo zastavené v zmysle čl. 32 ods. 2 Dohovoru CMR. Na základe vyššie uvedeného súd podľa § 388 ods. 1 Obch. zák. prihliadol na námietku premlčania nároku žalobcu, ktorú vzniesol žalovaný a žalobu zamietol.

Proti rozsudku sa odvolal žalobca a žiadal jeho zrušenie. Namietal, že súd prvého stupňa vo veci dňa 29.1.2007 pojednával a dokonca vo veci meritórne rozhodol, hoci na to nemal splnené procesné podmienky podľa § 101 ods. 2 O.s.p., čím žalobcovi odňal možnosť riadne konať na súde a uplatňovať svoje ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania, prípadne vznášať obranu proti tvrdeniam zo strany žalovaného. Rozporoval tiež, že žalobca v konaní nebol vôbec súdom prvého stupňa vypočutý ako účastník, čím bola porušená tiež zásada účastnosti konania na súde prvého stupňa. Nesúhlasil s odôvodnením súdu prvého stupňa, že žalobca ani jeho právna zástupkyňa sa na uvedenom pojednávaní nezúčastnili, neospravedlnili sa, ani nepožiadali z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania, hoci právnej zástupkyňi bolo predvolanie riadne doručené. Uviedol, že v predmetnom konaní došlo niekoľkokrát k preloženiu termínu vytýčeného pojednávania, čo sa stalo aj pri poslednom vytýčenom termíne, ktorý bol pôvodne vytýčený na deň 15.1.2007. Tento termín bol súdom zrušený z dôvodu žiadosti právneho zástupcu žalovaného o odročenie pojednávania a bol vytýčený nový termín pojednávania na deň 29.1.2007 o 10,00 hod. Upovedomenie o odročení pojednávania na tento nový termín však nebolo právnej zástupkyňi žalobcu riadne doručené. Zásielka bola doručená S. dňa 16.1.2007, o čom ako dôkaz predložil poštovú obálku s pečiatkou SZRB. Je toho názoru, že tieto procesné vady konania na súde prvého stupňa mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej. Nesúhlasí so záverom súdu prvého stupňa v tom, že právny vzťah medzi účastníkmi konania sa spravuje

Dohovorom o prepravnej zmluve v medzinárodnej cestnej nákladnej doprave a že medzi účastníkmi došlo k uzavretiu zmluvy o preprave veci v zmysle tohto Dohovoru. Zotrváva na názore, že žalovaný mal len postavenie medzizasielateľa. Obstaranie prepravy z určitého miesta do určitého miesta si u žalobcu objednali jednotliví zákazníci a tento právny vzťah je vzťahom zo zasielateľskej zmluvy. V posudzovanom prípade nebol žalovaný v postavení dopravcu, nakoľko dopravu neuskutočňoval. Dopravcom bol podnikateľ J., na základe zmluvy o preprave veci uzavretej medzi žalovaným (ako medzizasielateľom) a dopravcom na základe objednávky zo dňa 18.2.2004, akceptovanej začatím realizácie prepravy. Vykonávanie dopravy nemá žalovaný ani v predmete svojej podnikateľskej činnosti, je typickým zasielateľom a na toto má aj oprávnenie. Zmluva o preprave veci sa uzatvára s dopravcom, ktorým žalovaný nebol. Žalobca si objednal u žalovaného obstaranie prepravy, čo je nutné odlišovať od vykonania prepravy. Zastáva preto názor, že právny vzťah medzi žalobcom a dopravcom J., ktorý dopravu uskutočňoval, je právnym vzťahom z titulu zmluvy o preprave v zmysle Dohovoru CMR, i keď túto zmluvu uzavrel žalovaný, ktorého si žalobca zvolil ako medzizasielateľa. Právnomu vzťahu zo zmluvy o preprave veci podľa Dohovoru CMR nemožno však podriaďiť vzťah, ktorý vznikol medzi žalobcom a žalovaným. Žalovaný je len ďalším medzizasielateľom, ktorého žalobca ako zasielateľ použil na obstaranie prepravy v zmysle § 605 ods.2 Obch. zák., a ktorý zodpovedá žalobcovi za škodu v zmysle ust. Obchodného zákonníka o zasielateľskej zmluve. Nesúhlasí tiež s akceptovaním vnesenej námietky premlčania súdom prvého stupňa. Posúdenie dĺžky premlčacej doby závisí totiž od právneho posúdenia, pod aký právny režim sa podriadi vzťah medzi žalobcom a žalovaným. I keď je toho názoru, že Dohovor CMR sa na danú vec nevzťahuje, namieta, že záver súdu prvého stupňa o premlčaní práva v zmysle tejto právnej úpravy je predčasný, nakoľko súd prvého stupňa o tom, či žalobca nepodal reklamáciu, nevykonal žiadne dokazovanie. Žalobca poškodenie, stratu a prekročenie termínu vykládky zásielok reklamoval už listom z 25.2.2004, na základe ktorej reklamácie žalovaný začal šetrenie, teda reklamáciu neodmietol. Následne listom zo dňa 24.3.2004 žalobca doplnil reklamáciu straty zásielok rozpisom konkrétnych príkazcov, ktorým škoda vznikla s uvedením jej výšky a k tomuto listu pripojil doklady od jednotlivých príkazcov o preukázaní straty zásielok a ich hodnotách. Súd prvého stupňa v tomto smere však nevykonal žiadne

dokazovanie. Z uvedených dôvodov navrhuje preto napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal vec podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods.2 písm. e/ O.s.p, bez nariadenia pojednávania a po preskúmaní rozsudku v medziach dôvodov odvolania dospel k záveru, že sú splnené predpoklady pre jeho zrušenie.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký procesný postup súdu, ktorým účastníkovi odňal možnosť realizovať tie procesné práva, ktoré mu Občiansky súdny poriadok umožňuje, a to najmä zúčastniť sa pojednávania vo veci, byť vypočutý ako účastník, robiť podania, navrhovať vykonanie dôkazov a pod.

Každý účastník má právo, aby vec bola prerokovaná na súde v jeho prítomnosti, aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonaným dôkazom (čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd).

Zásada ústnosti, ako zásada prejednacia v záujme dosiahnutia účelu sporového občianskeho súdneho konania je upravená v ust. § 101 O.s.p., ktoré umožňuje súdu pokračovať v konaní, ak sú účastníci nečinní, pričom z vážneho dôvodu o odročenie pojednávania nepožiadali.

Základným predpokladom takéhoto postupu súdu je však skutočnosť, že predvolanie na pojednávanie bolo účastníkom, resp. ich právnym zástupcom riadne doručené tak, ako to predpokladá ust. § 115 O.s.p..

V danom prípade súd prvého stupňa vec prejednal a rozhodol na pojednávaní odročenom na deň 29.1.2007 bez účasti žalobcu. Vychádzal zo skutočnosti, že právna zástupkyňa žalobcu svoju neúčasť na pojednávaní neospravedlnila a ani o odročenie pojednávania nepožiadala.

Ako však vyplýva z obálky doručovanej zásielky o odročenom termíne pojednávania, ktorú žalobca predložil v odvolacom konaní, táto písomnosť nebola

doručená právnej zástupkyňi žalobcu, ale bola doručená inému subjektu, ktorý túto písomnosť omylom otvoril.

Za danej situácie nemožno preto vyvodiť záver o tom, že žalobca bol o termíne pojednávania riadne upovedomený a pre jeho nečinnosť bolo možné pokračovať v konaní.

Preto, pokiaľ vec bola súdom prvého stupňa prejednaná a rozhodnutá bez jeho účasti, bola mu odňatá možnosť konať pred súdom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky pri prejednaní odvolania zistil tiež, že na prejednanie veci krajským súdom ako súdom prvého stupňa neboli splnené podmienky konania.

Vecná príslušnosť súdu je jednou z podmienok konania, ku ktorej súd prihliada kedykoľvek.

Podľa § 11 ods. 1 O.s.p. konanie sa uskutočňuje na tom súde, ktorý je vecne a miestne príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností, ktoré tu sú v čase začatia konania a trvá až do jeho skončenia.

Súd prvého stupňa založil svoju vecnú príslušnosť na základe ust. § 9 ods. 3 O.s.p. v znení účinnom v čase začatia konania, podľa ktorého krajské súdy rozhodujú ako súdy prvého stupňa aj v prípadoch, ak osobitný predpis ustanovuje, že rozhoduje súd.

Vychádzal pritom z čl. 31 bod 1 vyhl. č. 11/1975 Zb., ktorý však nestanovuje právomoc súdu na rozhodnutie veci, ale príslušnosť jednotlivých súdov pre prípad vedenia sporov z prepráv podliehajúcich Dohovoru, zverejnenému touto vyhláškou.

Keďže neboli dané podmienky zakladajúce príslušnosť krajského súdu, nebol tento súd príslušný na prejednanie a rozhodnutie sporu, i z ktorého dôvodu došlo k porušeniu procesnoprávných predpisov, nakoľko napadnutý rozsudok vydal súd, ktorý nebol vecne príslušný.

Vzhľadom na uvedené zistenia Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trenčíne podľa § 221 ods. 1 a 3 O.s.p. zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, ktorý bude musieť vec postúpiť príslušnému okresnému súdu, ktorý bol oprávnený vec prejednať.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 9. apríla 2008

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu